

Així en la nostra vida espiritual hi ha d'haver unitat en l'Esperit i la Llei, en les paraules i obres, en el que anunciem i som.

J. Bosco Faner

Sabrà L'Església entrar en el camí de la sinodalitat sense presses, sense pors, sense idees preconcebudes, sinó amb una veritable actitud de conversió i humilitat?.

Daniel Palau

En la visió cristiana, la santedat de Déu continua essent un pressupòsit essencial, com ho era per al poble d'Israel.

Agustí Borrell

EL BON PASTOR

Revista per a preveres i diaques

Jo soc el bon pastor: conec les meves ovelles, i elles em coneixen a mi, tal com el Pare em coneix, i jo conec el Pare. I dono la vida per les ovelles.

Número 161
NOVEMBRE 2023

Any XIV

Pòrtic.....	3
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
Orient Mijà: en camí vers una Església humil.....	6
DANIEL PALAU	
Els núvols passen, el cel roman.....	8
NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA	
Tots (som) Sants. Reflexions bíbliques sobre la santedat.....	9
AGUSTÍ BORRELL	
Un nou curs: necessitat de formar-nos "des de" les celebracions de l'Església.....	12
JORDI FONT	
Treballador infatigable al servei de l'Església.....	13
CARLES RODRÍGUEZ RAVENTÓS	
El cardenal De Arriba y Castro, home de Déu i advocat dels pobres.....	15
JOSEP QUERALTÓ SERRANO	
Santa Teresina: el camí de l'Armor.....	16
JULI GONZÁLEZ	
Cuidem el ministeri presbiteral.....	18
J. BOSCO FANER I BAGUR	
El que és essencial ('Laudate Deum' i 'C'est la confiance')..	20
+ROMÀ CASANOVA	
<i>Sound of freedom</i>	21
JORDI FIGUERAS JOVÉ	

Equip de redacció Agustí Borrell, Norbert Miracle, Xavier Morlans, Daniel Palau, Armand Puig. Editor: Norbert Miracle. Sota el patrocini de la *Càtedra de Teologia Pastoral Josep Pont i Gol*

Disseny original Animaset

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014 revistaelbonpastor@gmail.com www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de la revista podeu fer els vostres donatius a

La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Pòrtic

ARMAND PUIG I TÀRRECH
president de l'AVEPRO (Santa Seu)

Entre el 4 i el 29 d'octubre ha tingut lloc a Roma, a l'aula Pau VI del Vaticà, la primera part o sessió de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode de Bisbes. La segona part tindrà lloc l'any 2024, també el mes d'octubre. Hi han participat 365 persones amb dret a vot, entre les quals, òbviament, el Papa Francesc, que el presidia. El nombre de dones amb dret a vot han estat 54. A més, hi ha hagut nombrosos convidats de les esglésies i comunitats eclesials no catòliques. Veient les xifres, es dedueix immediatament que aquest Sínode ha estat concebut com a Sínode del poble de Déu, com una prolongació del Concili Vaticà II. Els bisbes han estat la majoria de votants, però amb ells hi ha hagut igualment laics i laiques, consagrats i consagrades, preveres i diaques. Aquesta és una novetat en relació als Sínodes anteriors, iniciats l'any 1967 per voluntat del Papa Pau VI, en els quals els únics amb dret a vot eren els bisbes. Per primera vegada un conjunt representatiu de persones que formen l'Església catòlica s'ha reunit en sínode com a poble de Déu per tal de fer realitat el lema «participació, comunió, missió».

El proppassat dia 28 d'octubre es va votar i es va fer públic el document final que sintetitza els resultats del treball dut a terme fins ara. Un Sínode no és una assemblea consultiva o legislativa, ni és un parlament on es formin majories i minories. Allò que es vota no són projectes de llei, sinó propostes que, en aquest cas, s'han començat a madurar en aquesta primera sessió i que només arribaran a concretar-se l'any vinent, després d'un període de reflexió i discerniment. Les propostes han estat el resultat d'un treball realitzat des de baix, a partir de l'any 2021, i en el qual es van implicar grups eclesials d'índole diversa d'arreu del món. Les respostes van arribar, mitjançant les diòcesis i les conferències episcopals, a la secretaria del Sínode a Roma. Per tant, es pot afirmar que aquest Sínode s'ha construït des de baix i no a partir d'uns temes escollits prèviament pels experts. És una altra dada singular que cal valorar especialment, sobretot des de les diòcesis catalanes, que van seguir una metodologia semblant ran del Concili Provincial Tarraconense de 1995, promogut pel Dr. Ramon Torrella, Arquebisbe de Tarragona i home de confiança del Papa Pau VI. Entre els anys 1993-1995 les esglésies amb seu a Catalunya van, d'una certa manera, anticipar el que ara es fa a nivell d'Església universal, també en relació al vot de les dones.

La primera lliçó d'aquest esdeveniment és que l'Església és una realitat sinodal, és a dir, un organisme viu, que neix com a conjunt de persones reunides a Jerusalem, al cenacle, el dia de Pentecosta, les quals, sota l'impuls de l'Esperit Sant, es llancen a la missió.

Aquesta imatge bíblica ha determinat el Sínode, que ha volgut ser sobretot i abans que res una escolta d'allò que l'Esperit diu i suscita a través de cadascú i a través de tots. De fet, el Sínode va iniciar-se amb uns dies de recés espiritual de tots els participants, i el Papa ha insistit una vegada i una altra que es tractava de dialogar i «conversar segons l'Esperit», no exposant simplement les pròpies opinions. Per això, els participants estaven distribuïts en taules de dotze persones, ajudats per tàblets, que permetien el diàleg de grup i el diàleg general.

Aquesta distribució inusual reflecteix, en paraules de Timothy Radcliffe, «un estil divers», que ha afavorit el diàleg personal i l'escolta de l'altre, a la recerca del consens. L'estil sinodal que s'ha practicat a Roma s'ha de difondre per tota l'Església i se l'ha de fer seu cadascuna de les seves realitats. En efecte, l'escolta és una de les paraules més repetides aquests dies de Sínode. No s'ha tancat cap tema –això és feina de la segona sessió, el 2024–, però s'han obert tots els grans temes, amb respecte, sense estridències, prenent consciència de les evidents dificultats i dels reptes immensos que l'Església i el món tenen plantejats.

Aquesta metodologia ha fet, segurament, que el Sínode no fos «mediàtic», que passés una mica desapercebut. Tanmateix, calia endinsar-se en l'art del diàleg per tal de fer créixer la comprensió de les grans qüestions que hi ha sobre la taula. La situació mundial, marcada pels conflictes armats a Europa (Ucraïna), a l'Orient Mitjà (Terra Santa) i a l'Àfrica (Sudan del Sud), es creua amb l'infantament d'una època nova de la història humana, en la qual es plantegen les preguntes sobre la inexcusable pau entre els pobles, la complexa relació entre tecnologia i ètica, la necessària resposta al sofriment dels pobres, els qui malviuen en comptes de viure. Tot això serà matèria de la segona part del Sínode. Mentrestant, s'han posat els fonaments d'un edifici que ha d'afermar-se com a construcció espiritual i alhora concreta, que tingui en compte els goigs, els anhels i els dolors de la humanitat. L'Església, amb totes les seves imperfeccions, n'és servidora en tant que servidora de l'Evangelí. Aquesta és la seva missió.

Un apunt, per acabar, sobre el text del Document final del Sínode, fet públic el 28 d'octubre. El text s'estructura en tres parts: a) el rostre de l'Església sinodal, b) tots deixebles, tots missioners, c) teixir lligams, generar comunitat.

A la primera part el Document afirma: «La perspectiva sinodal representa el futur de l'Església» (I,1,i). I més endavant es diu que la sinodalitat és «una forma alternativa de ser i d'actuar». Aquestes afirmacions no s'oposen a la Tradició ni a l'Escriptura. Abans s'ha fet esment de la vinguda de l'Esperit Sant per Pentecosta (Ac 2), i es podria afegir que la primera gran acció de l'Esperit sobre l'Església reunida té lloc en el Concili de Jerusalem (Ac 15), on es fusionen el plantejament d'una (l'obligatorietat de les prescripcions de la Llei per als no jueus), l'intercanvi-discerniment, la recerca del consens i l'assoliment del consens que és posat per escrit. Tot es fa a la llum de l'Esperit, de manera que la conclusió de la reunió és una carta, un document adreçat als d'Antioquia, comunicant-los una decisió presa per «l'Esperit Sant i nosaltres» (v. 28). Doncs bé,

l'anàlisi d'aquest text, que aquí només hem esbossat, mostra que el procés sinodal promogut pel Papa Francesc es fonamenta plenament sobre la doctrina i la praxi dels apòstols. Queda clar que, com afirma el Document, «les relacions fraterne són el lloc i la forma d'un trobament autèntic amb Déu» (I,2,c).

La segona part del Document final és dedicada al discipulatge i a la missió. La naturalesa missionera de tot el poble de Déu ocupa un lloc privilegiat de la reflexió. És en aquest marc que s'ha d'enfocar la relació, que no hauria de ser dualística, entre el compromís secular dels laics i la seva progressiva assumpció de ministeris eclesials. Una cosa no hauria d'anar en detriment de l'altra. D'altra banda, val a dir que seria una concepció equivocada dels ministres ordenats, que quedessin reservats per a la dimensió cùltica de la fe i que deixessin de banda una cosa tan important com és el servei evangèlic als pobres. Aquests formen part del nucli dur de la missió de l'Església i s'han de mantenir en el centre de la sol·licitud pastoral (II,11,c).

Finalment, la tercera part del Document final toca diverses temàtiques: la formació, el discerniment, una Església que escolta i acompanya, la missió en l'entorn digital, òrgans de participació, Sínode de bisbes i assemblea de l'Església –aquest darrer, directament vinculat amb l'esdeveniment sinodal tot just realitzat. El viatge sinodal continua durant l'any que va entre l'octubre de 2023 i l'octubre de 2024. Hi ha moltes llavors que queden recollides en el Document final i que han d'anar germinant. La lectura i la reflexió sobre aquest Document són una bona manera d'entrar dins la lletra i l'esperit del procés sinodal. És convenient que la sintonia amb tota l'Església es manifesti durant aquest curs que ara encetem mitjançant un tractament adequat de les reflexions sinodals (convergències, qüestions, propostes) que descabdella el Document. Una Església en estat de Sínode necessita participar d'allò que, en intensitats diverses, s'ha viscut a l'aula sinodal i que ara és proposat a tota l'Església. El Document que s'ha elaborat demana un *sentire cum Ecclesia*. Aquesta és una bona tasca que cal fer entre tots: divulgar allò que s'ha treballat en la primera sessió del Sínode.

Un sol cor i una sola ànima

Orient Mitjà: en camí vers una Església humil

DANIEL PALAU VALERO

*prevere del bisbat de Sant Feliu de Llobregat
director de la Càtedra Pastoral Josep Pont i Gol*

La realitat pròpia de les Esglésies de l'Orient mitjà (coptes, maronites, melquites, siríacs, caldeus, armenis i llatins) va ser convocada a Bathania (Liban) del 13 al 17 de febrer d'aquest 2023, amb la presència d'altres cristians vinguts de les esglésies ortodoxes i de les comunitats protestants. És ben notori que l'Església en aquests territoris ha nascut enmig d'una gran diversitat cultural i religiosa, i a la vegada, enmig de molts sofriments i persecucions. El testimoni de la sang dels màrtirs apareix avui com a font d'inspiració per a molts creients cristians, que se senten convidats a perseverar fermes en la fe. Aquesta realitat plena de tensions en el passat i en el present, es veu més debilitada avui pel fet migratori, especialment dels joves, el qual afebleix, i molt, l'existència de l'Església en aquesta part del món.

En el transcurs de l'encontre es va compartir, tal com expressa el document final, el somni de ser Església sinodal, i per tant, comunitat creient que vol viure la sinodalitat, i desenvolupar-la en totes les seves instàncies. Les intuïcions varen ser diverses, com per exemple la presa de consciència que cal un canvi de mentalitat de tots els batejats, per tal d'assumir la salvació universal obrada per Crist. En aquest sentit caldrà que cada batejat prengui consciència de la seva dignitat, de la seva responsabilitat i de la seva capacitat missionera, ja sigui per la paraula, ja sigui per l'acció compromesa, ja sigui per l'exemple i el testimoni de vida.

Es fa necessari reconèixer la complementarietat entre el sacerdoci comú i el ministerial. Tots dos participen de l'únic sacerdoci de Crist. Cal una conversió, un canvi de mentalitat, és a dir, un nou escenari en el que es prioritzi l'exemple de vida i el testimoniatge com a factors de col·laboració, relació i entesa mútua. Això no és possible sense un creixement en el discerniment espiritual, el qual és un camí compartit que ajuda a reconèixer quina és la voluntat de Déu. Aquesta entesa entre el clergat i el laïcat vindria a subratllar la importància de la crida universal a la santedat, com una obertura continua a l'acceptació real de Déu i dels altres com a germans. Es fa del tot necessari, doncs, revisar el criteri de selecció i formació dels candidats a l'ordre sagrat, així com el procés de formació en l'àmbit teològic i pastoral.

Aquesta voluntat expressada en el context de les esglésies de l'Orient mitjà, demana també una traducció en l'àmbit litúrgic. La litúrgia apareix, indubtablement com l'eix a

partir del qual creix i es configura el conjunt del poble de Déu. Ella és la que ha d'expressar més i millor el misteri de la unitat visible de l'Església, promovent, sens dubte, un sa ecumenisme que faci creïble el testimoniatge comú de l'Evangeli.

Els plantejaments pastorals, sotmesos a revisió i a una nova consideració, expressen la necessitat actual de reconèixer el valor de la diversitat religiosa, especialment considerant les relacions amb els mons musulmà i jueu, sense oblidar la presència dels agnòstics o els qui sostenen altres posicions vitals de caire filosòfic. El diàleg amb els diferents ens ha de permetre una purificació de la memòria, per poder iniciar un compartir autèntic i audaç, fonamentat en el respecte mutu. Aquesta intenció contribueix a una bona pastoral de la reconciliació, del tot important per esdevenir testimonis creïbles de l'Evangeli. L'Església sinodal posa en revisió, també, els mètodes de govern, de lideratge i de transparència en l'administració, així com en la presa de decisions. L'Església ha d'estar atenta a totes les minories internes i externes, especialment els pobres. Vers ells el govern de l'Església ha de tenir una especial atenció, per tal de ser expressió real d'esperança en aquest món nostre.

Així, doncs, l'Orient mitjà assumeix principalment tres prioritats. En primer lloc la d'ajudar clarament les esglésies locals a promoure i viure la catolicitat de l'Església, conjuntant harmoniosament la unitat i la diversitat. Les Esglésies orientals, amb el seu llegat històric, cultural, litúrgic i espiritual reconeixen que poden ser una bona aportació al fet de poder conjugar harmònicament aquesta tensió entre la localitat i la universalitat.

En segon lloc, cal precisar les estructures de comunió i els llaços jurídics entre les esglésies patriarcals i el bisbe de Roma, el primat. El fet de reconsiderar la natura de la seva relació no ha d'afeblir cap dels dos factors en joc, ans el contrari, ha de permetre que la visió universal de l'Església no descuidi la dimensió local, i viceversa.

Finalment, el text expressa l'existència d'un clar convenciment en el fet que la sinodalitat pugui ser més concreta i real, com estil i forma de l'Església del tercer mil·lenni. Parlem d'una Església entesa com a poble de Déu, en la que es pugui viure la pertinença i la missió considerant pacíficament la multiplicitat i la diversitat de la fe en contextos religiosos, socials i culturals diferents en qualsevol part del món.

Sabrà L'Església entrar en el camí de la sinodalitat sense presses, sense pors, sense idees preconcebudes, sinó amb una veritable actitud de conversió i humilitat?.

Els núvols passen, el cel roman

NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA
prevere de l'arquebisbat de Tarragona
rector de la parròquia de Sant Salvador
del Vendrell

Sant Joan Pau II desitjava vivament viatjar a Mongòlia. La Santa Seu i aquest país asiàtic havien establert relacions diplomàtiques i a l'estiu del 2003 s'havia preparat el camí per al viatge, però la feble salut del Papa en aquells moments va fer-lo desistir. Al mes de maig havia visitat Madrid, i encara va poder realitzar un breu viatge a Croàcia, Bòsnia i Hercegovina, però la llarga distància a Mongòlia i el seny dels seus metges van impossibilitar el desitjat viatge, que ara el seu successor el papa Francesc ha pogut realitzar.

Els segles XIX i XX van marcar l'inici del renaixement missioner a l'Àsia. A Mongòlia ens podem remuntar 777 anys enrere, a l'any 1246 quan fra Giovanni de Pian di Carpine, un frare italià de la primera generació franciscana amb gran experiència evangelitzadora i negociadora, va ser enviat pel papa Innocenci IV al Gran Khan, Güyük, tercer emperador mongol, per portar-li un missatge en què li demanava que aturés les matances de cristians i es convertís ell i el seu poble al cristianisme.

Fra Giovanni amb un company franciscà polonès viatjaren uns 4.800 quilòmetres fins que arribaren al campament imperial prop de Karakorum i presentaren al Gran Khan la carta oficial del papa Innocenci.

Güyük respongué dient que no comprenia per què havia de fer-se cristià, que no es retiraria dels territoris conquerits i que Innocenci i els altres prínceps cristians havien d'anar a fer-li homenatge. El document es conserva a la Biblioteca Vaticana i el papa Francesc ha lliurat una còpia facsímil de la carta al president mongol com a «signe d'amistat antiga que creix i es renova».

El discurs del papa Francesc a les autoritats, societat civil i cos diplomàtic a l'arribada a Ulan-Bator el dia 2 de setembre és un preciós exemple d'actualització de l'estil missioner de l'apòstol Pau en el famós discurs a l'Areòpag d'Atenes. Francesc, després d'explicar la història de la relació del cristianisme amb aquell país des de l'edat mitjana, estructura tot el seu parlament a partir de la imatge de la casa típica dels mongols, la «ger». Des de la porta de la «ger», els infants esguarden l'horitzó i compten els caps de bestiar, i ens suggereixen que també a nosaltres ens fa bé abraçar amb la mirada l'ampli horitzó que ens envolta, superant les visions estretes i obrint-nos a una mentalitat àmplia.

Francesc lloa la bellesa del país de forma poètica: «Els espais immensos de les vostres regions, des del desert del Gobi a l'estepa, des de les grans praderies fins als boscos de coníferes, arribant a les cadenes muntanyenques d'Altai i Jangai, amb els innombrables meandres de cursos d'aigua, que vistos des de dalt semblen decoracions refinades sobre precioses teles antigues». Així com també lloa la saviesa d'aquell poble: «La vostra saviesa, la saviesa del vostre poble, sedimentada en generacions de ramaders i agricultors prudents, sempre atents a no trencar els delicats equilibris de l'ecosistema, té molt per ensenyar avui». Per això assenyala dos recents èxits importants del país com són haver abolit la pena de mort i haver rebutjat les armes nuclears.

També recorda que a Mongòlia després del comunisme «va ser gairebé natural arribar a la llibertat de pensament i de religió, sancionada a la vostra actual Constitució; que ha superat la ideologia sense vessament de sang, la ideologia atea que es creia obligada a extirpar el sentiment religiós, considerant-ho un fre al desenvolupament».

Les «ger» són exemple també d'unió entre tradició i modernitat, i el papa lloa el camí que el poble mongol ha fet en la seva història, especialment en els darrers decennis: «Així com diu el vostre proverbi: "els núvols passen, el cel roman", que així passin els núvols foscos de la guerra, que es dissipin per la ferma voluntat d'una fraternitat universal en què les tensions es resolguin sobre la base de la trobada i del diàleg, i que a tots se'ls garanteixin els drets fonamentals».

A costat de Mongòlia s'estén la Xina, un país immens que es troba encara enmig de les nuvolades pel que fa a la llibertat religiosa. Malgrat la invitació que els va dirigir el cardenal Marengo, com a totes les Conferències Episcopals d'Àsia, cap bisbe de la Xina continental ha obtingut permís de les autoritats de Beijing per viatjar a Ulan Bator amb motiu d'aquest esdeveniment històric. Més recentment, els dos bisbes de la Xina continental que participaven al Sínode dels Bisbes, han hagut de retornar al seu país, sense que els serveis de comunicació del Vaticà n'hagin donat cap explicació creïble.

La Missa a l'Steppe Arena d'Ulan Bator gairebé havia arribat al final, es va fer el silenci i el Papa, estenent els braços, abans de pronunciar el seu agraïment al cardenal Giorgio Marengo, va fer que se li apropessin John Tong Hon i Stephen Chow, un dels dos cardenals emèrits de Hong kong i l'actual cardenal arquebisbe.

Francesc va agafar les mans de tots dos, presents en els actes del viatge a Mongòlia, i estrenyent-les-hi va dir: «Voldria aprofitar la seva presència per enviar una cordial salutació al noble poble xinès. A tot el poble li desitjo el millor, i que segueixi endavant, sempre progressant».

Tan de bo que els núvols sobre Xina passin aviat i la llibertat religiosa esdevingui una realitat al continent asiàtic i hi romanguí.

Al servei de l'Evangelí

Tots (som) Sants. Reflexions bíbliques sobre la santedat.

AGUSTÍ BORRELL

carmelita descalç

Roma

El mes de novembre s'obre amb la celebració de Tots Sants. Si al llarg de l'any anem recordant dia rere dia les persones que s'han destacat per la seva manera de posar en pràctica l'Evangelí, en aquesta festa volem posar en relleu que són in comptables els creients desconeguts que al llarg de la història han seguit el model i l'ensenyament de Jesucrist. El Papa Francesc, en la seva exhortació apostòlica *Gaudete et Exsultate* va cridar l'atenció sobre l'abundància de sants anònims i la crida universal a la santedat.

La santedat és un concepte que té les seves arrels en la Bíblia. La principal afirmació bíblica sobre el tema és que Déu és el Sant. La santedat és allò que caracteritza Déu, allò que el defineix a ell mateix i a tot el que està en relació amb ell. «Sant» és en primer lloc, per tant, un adjectiu que defineix Déu en la seva singularitat: «És sant el Senyor, el nostre Déu!» (Sl 99,9); «Ningú no és sant com el Senyor» (1Sa 2,2).

Si la santedat és una característica de Déu, ¿en quin sentit es pot dir que homes i dones són (o han de ser) sants? Des de la perspectiva de l'Antic Testament, el món, que ha sortit de la mà creadora de Déu, pot participar en alguna mesura de la proximitat divina. Especialment els éssers humans, creats a imatge de Déu, poden entrar en relació amb Déu. Determinats llocs, temps, i sobretot persones poden ser separats de l'àmbit profà i participar de la santedat de Déu. Per a Israel, és un privilegi i alhora una responsabilitat. El compromís que adquireix el poble s'expressa emblemàticament en la coneguda frase que el llibre del Levític repeteix en més d'una ocasió: «Sigueu sants, perquè jo soc sant» (Lv 11,44-45; 19,2; 20,26).

En la visió cristiana, la santedat de Déu continua essent un pressupòsit essencial, com ho era per al poble d'Israel. Jesús és anomenat «el Sant de Déu» (Mc 1,24; Jn 6,69), «sant servent» (Ac 4,27.30), o fins i tot simplement «el Sant» (Ac 3,14). Un dels elements essencials en el Nou Testament és la figura de l'Esperit, que és anomenat sovint «Esperit Sant», perquè és el qui, en el temps de la nova aliança, fa present la santedat de Déu en el món.

Una novetat rellevant és que la presència de Déu, que en l'Antic Testament era parcial i limitada a determinats llocs i persones, adquireix una nova dimensió en Jesús. El Déu invisible ens ha estat revelat en el Fill: «A Déu, ningú no l'ha vist mai: el seu Fill únic, que és Déu i està en el si del Pare, és qui l'ha revelat» (Jn 1,18). A partir d'aquest moment, Jesús esdevé el criteri definitiu de santedat.

La participació en la vida divina, que en l'antiga aliança era comunicada als homes de manera selectiva, i a través de complexos rituals de puresa, arriba de manera molt diferent a partir de Crist. L'afirmació fonamental és que el creient ja ha estat santificat en Crist. La santedat, per tant, no és primordialment un objectiu a assolir sinó un do ofert gratuïtament per Crist, «el qui santifica» (He 2,11), i els creients poden ser anomenats amb tota raó «santificats» (Ac 20,32; 26,18; 1Co 1,2), o bé senzillament «sants», una designació molt freqüent en les cartes paulines (Rm 1,7; 12,13; 15,25; 16,2.15, etc.; cf. també Ac 9,13.32.41; 26,10; He 3,1; Jud 1,3).

Els autors del Nou Testament, sobretot sant Pau, insisteixen a mostrar que aquesta santificació no s'ha produït com a resultat dels mèrits humans, sinó per pura iniciativa de Déu, que l'ofereix generosament a tothom. Per al cristià, la santedat és un do de Déu que arriba per Jesucrist. La presència de l'Esperit Sant en el creient equival a la nova vida que rep el batejat, la de Crist ressuscitat. L'Esperit és la penyora de la vida plena (2Co 1,22; 5,5; Ef 1,14). Aquesta presència de l'Esperit Sant és la que dona també al creient la filiació divina (cf. Rm 8,15; Ga 4,6), una altra idea amb què s'indica la nova identitat dels creients: gairebé es podria dir que en el pensament cristià «sants» i «fills de Déu» són expressions equivalents (cf. 2Co 6,16-18).

Així, doncs, el cristià ja ha estat santificat, si bé aquest és alhora un estat que cal assolir o, més ben dit, mantenir. Els qui han estat santificats han de respondre a aquest do amb unes actituds i un comportament que corresponguin a la seva nova identitat: «...feu-vos com aquell qui és sant i us ha cridat. També vosaltres sigueu sants en tota la vostra manera de viure, tal com diu l'Escriptura: *Sigueu sants, perquè jo soc sant*» (1Pe 1,15-16). En alguns textos, l'exhortació a viure santament apareix relacionada directament amb l'amor: «Revestiu-vos, doncs, dels sentiments que escauen a escollits de Déu, sants i estimats... però, per damunt de tot, revestiu-vos de l'amor, que tot ho lliga i perfecciona» (Col 3,12-14).

En definitiva, segons el Nou Testament, la participació en la vida de Déu és oferta a tothom sense excepcions: per la fe en Crist i pel baptisme, cadascú pot rebre l'Esperit i passar a ser fill de Déu i temple sant de la seva presència en el món. Aquest do gratuït és al mateix temps una exigència de vida: els qui han estat santificats per Jesucrist han de viure santament, estimant amb el mateix amor del Déu sant que és present en ells. La santedat cristiana és alhora do de Déu i responsabilitat humana.

Al servei de l'altar

Un nou curs: necessitat de formar-nos «des de» les celebracions de l'Església

JORDI FONT

prevere del bisbat de Girona, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya (AUSP)

A vegades escoltes opinions i veus reaccions en cristians (preveres i laics) que podrien ser paganes. I penses: no celebren l'Eucaristia i els sacraments de l'Església aquests? Es allò que deia un capellà: «molts passen per la missa, però no sé si la missa passa per ells».

La Litúrgia «es la font primària i necessària d'on els fidels treuen un esperit veritablement cristià» (cf SC 14), ja que actualitza l'obra redemptora de Crist. Es un lloc d'encontre – i no es una representació o un teatre- amb Jesucrist.

El Papa, vistes algunes reaccions d'alguns col·lectius catòlics poc «catòliques», proposa la «formació litúrgica», en la carta *Desiderio desideravi*, per tots (preveres, diaques i tots els batejats). Formació «per la litúrgia» (amb xerrades, cursos, lectures...), però sobretot «des de la Litúrgia». L'Eucaristia celebrada cada diumenge o cada dia ens «forma» interiorment, tal com recorda Sant Pau: «fins que Crist estigui format en nosaltres» (cf Ga 4,19), o també Sant Lleó: «convertir-vos en el que mengeu» (cf Lleó Magne, *Sermó 12*), tal com recull l'Oració de Postcomunió del Diumenge XXVII de durant l'any. No entenc algunes reaccions de certs cristians practicants.

Desiderio desideravi és una Carta breu i de senzilla lectura on el Papa Francesc ens convida a formar-nos des de les «fonts», i no caure en comprensions prèvies, a vegades superficials i reductives, ideològiques de la Eucaristia (cf DD 16). Us convido a llegir-la en aquest nou curs. Aquest es l'objectiu de la Carta: «la formació litúrgica de tot el Poble de Déu» per- i, sobretot, «des de»- la Litúrgia (cf DD 34-47).

Abans el Papa posa la base teològica de la Litúrgia: recorda que en la Litúrgia, estem davant d'un esdeveniment regalat, un Do -com el Misteri Pasqual que es dona en les celebracions litúrgiques- i això no pot portar a la confrontació, a les baralles, a reduccionismes, sinó a l'admiració (cf DD 24-25). Cal una actitud d'admiració per

meravellar-nos i poder «contemplar la bellesa i la veritat de la celebració cristiana» (cf DD 1). Davant del Misteri -d'amor i de bellesa- només podem fer silenci. Ja que davant la Celebració Eucarística, com excés d'amor i de bellesa, només tenim una resposta: fer silenci.

No podem caure -com han caigut alguns (joves i grans)- en el perill d'una comprensió superficial i reductiva de la celebració litúrgica com una instrumentalització al servei d'una visió ideològica sigui quina sigui (cf DD 16). Aquesta superficialitat es dona en dues modalitats diferents de veure i de celebrar la litúrgia i que s'exclouen, però que coincideixen: la recerca d'un esteticisme, sentimentalisme ritual, que només es complau en la formalitat exterior de l'observança escrupolosa de les rúbriques o bé, d'aquells que confonen la senzillesa -la *nobilis simplicitas* (la noble senzillesa) de *Sacrosanctum Concilium* 124- amb una deixadesa banal, superficialitat ignorant o un funcionalisme pràctic exagerat (cf DD 2). Aquestes comprensions superficials també ens «formem», però no com a cristians, sinó com a pagans.

Deixebles de l'Evangelí

Treballador infatigable al servei de l'Església

CARLES RODRÍGUEZ RAVENTÓS

*prevere de la Prelatura de l'Opus Dei
capellà de l'escola Camp Joliu*

Àlvar del Portillo (Madrid, 1914- Roma, 1994). Després del batxillerat es va matricular en Enginyeria i va començar a estudiar Ajudant d'Obres Públiques, la qual cosa li va permetre començar a treballar primerencament. Tenia vint anys quan va conèixer a sant Josepmaria Escrivá, fundador de l'Opus Dei. En 1935 es va unir a l'Obra amb un "sí", tan incondicional que San Josepmaria va dir d'ell en una ocasió: "*Ha posat en moltes ocasions la seva espatlla, per a alleujar el pes de la càrrega que el Senyor m'ha confiat. En els moments difícils he trobat la seva pau, la seva alegria i la seva serenitat, que provenen de la seva fe en el Senyor*". Més tard, va concloure els seus estudis d'Enginyeria de Camins. També va concloure el doctorat en Filosofia i Lletres i en Dret Canònic.

La seva ordenació sacerdotal va ser en 1944. Poc després es va traslladar amb sant Josepmaria a Roma, on també va ocupar diversos càrrecs que li va encomanar la Santa Seu, especialment durant el Concili Vaticà II. A la mort del fundador en 1975, va ser triat per unanimitat com el seu primer successor i en 1982, quan l'Opus Dei va ser erigit com a Prelatura personal, va ser nomenat Prelat. En 1991 va rebre l'ordenació episcopal de mans del Papa sant Joan Pau II. Va morir a Roma el 23 de març de 1994. El seu cos reposa a Roma, en la cripta de l'Església Prelatícia de Santa Maria de la Pau.

Era un home de caràcter comprensiu, alegre i afable. Va tenir una sensibilitat social molt arrelada, adquirida des de molt jove. En 1934, Álvaro es va inscriure en les Conferències de Sant Vicent de Paul. Anaven en grups a les zones abandonades d'alt risc de Madrid, per a sortir a la trobada de les necessitats materials i espirituals de les persones. Distribuïen almoines, bons per a queviures i menjars calents en menjadors, tant per a nens com per a adults, medicines i un llarg etcètera. Eren llocs difícils i conflictius. Va tenir algun esglai en alguna d'aquestes visites. Els diumenges feien classes de religió i catecisme en una parròquia tant per a nens com per a adults. Aquest conjunt de vivències en la seva joventut i adultesa van activar en Álvaro una sensibilitat per pal·liar la pobresa en el món i després de ser nomenat Prelat va decidir impulsar moltes obres socials. En total mig centenar d'iniciatives en àmbits com la salut, l'educació, la promoció social i la joventut. Sempre feia la mateixa pregunta als països que visitava: "*Què podem fer pels més pobres?*"

Sense por d'exagerar, Álvaro va treballar infatigablement al servei de l'Església. Els seus coneixements teològics i jurídics, el van fer gaudir de l'estima dels successius Papes que li van confiar nombrosos treballs al servei del Poble de Déu.

Després del reconeixement d'un miracle, per intercessió d'Álvaro del Portillo, -la curació d'un nadó xilè que va sofrir una aturada cardíaca que va durar més de mitja hora i una greu hemorràgia- la Santa Seu va aprovar la beatificació d'Álvaro. La data triada per a la beatificació va ser el 27 de desembre de 2014 a Madrid. La seva memòria se celebra el 12 de maig, dia de la seva Primera Comunió.

Ens vàrem reunir allí més de 100.000 persones de tot el món per a participar de la solemne celebració presidida pel cardenal Àngelo Amato. Es van unir a la celebració 17 cardenals i més de 170 bisbes de tot el món.

El passat 30 d'agost, l'Arquebisbe de l'arxidiòcesi de León (Mèxic), Mons. Alfonso Cortés Contreras, va clausurar el procés previst en la Instrucció *Sanctorum Mater*, sobre l'estudi d'una presumpta curació de caràcter miraculós atribuïda a la intercessió del beat Álvaro. Les actes del procés s'han lliurat al Dicasteri de les Causes dels Sants perquè estudiï el cas.

Quan coneixem la vida dels Sants, sempre aprenem alguna cosa per a la nostra vida, potser del beat Àlvar, personalment, em quedo amb la seva fidelitat a Déu, a l'Opus Dei i el seu amor als pobres. "*Vir fidelis multum laudabitur!*"

El cardenal De Arriba y Castro, home de Déu i advocat dels pobres

JOSEP QUERALTÓ SERRANO

*prevere de l'arquebisbat de Tarragona
vicari judicial*

El passat 8 de març va fer 50 anys de la mort del Cardenal Arquebisbe Benjamí de Arriba y Castro. El passat diumenge 29 d'octubre fa 70 anys que el Papa Pius XII a Castel Gandolfo li va imposar el capel cardenalici, junt amb quatre cardenals més, entre ells el cardenal Angelo Giuseppe Roncalli, futur Papa Joan XXIII. Crec que aquesta efemèrides és una bona ocasió per parlar de la seva figura no del tot reconeguda i sovint incompresa.

Sobre el Cardenal Benjamí s'han dit moltes inexactituds i falses dades, i aquestes falses dades no perquè es repeteixin moltes vegades són verídiques: a tall d'exemple que si havia estat capellà castrense, que si era el confessor de l'esposa del general Franco. I no cal dir que, sempre que es parla d'ell ha de sortir la seva vinculació amb el règim del moment que li va tocar viure i en canvi quasi mai es diu que va ser elegit bisbe de Mondoñedo durant el temps de la II República, que també li va tocar viure. Durant la II república els bisbes no eren presentats pel Cap d'Estat sinó que eren elegits lliurament pel Papa. Cap persona no és perfecta, ni el Sr. Cardenal, però en ell, a mesura que han passat els anys, es veu que pesen més les coses bones, de les quals l'arxidiòcesi encara se'n beneficia i ha d'estar agraïda.

És innegable el seu amor per Tarragona, així ho expressava en el seu discurs d'agraïment a l'acte de lliurament de les insígnies cardenalícies, en el Col·legi Espanyol de Roma: «Un record emocionat per Tarragona, on el Senyor ha volgut que passi els últims anys de la meua vida. Des del meus primers anys de sacerdoci tinc una especial devoció a Sant Pau; per això agraeixo a la Providència Divina que m'hagi portat a Tarragona, evangelitzada personalment per l'Apòstol». D'aquí ve que a la seva tomba, que es troba a la parròquia de Sant Pau de la nostra ciutat, hi ha gravades aquestes paraules en llatí – Paulus vel solus sufficiens mihi fuisset Christi argumentum- que expressen el seu amor a Crist i la seva devoció a Sant Pau, i que traduïdes diuen: “Pau, ell sol m'hagués estat suficient per creure en Crist”. Fruit d'aquesta gran devoció a l'Apòstol va organitzar l'any jubilar del dinovè centenari de la vinguda de Sant Pau a la nostra terra. Es va guanyar que se li digués: «apòstol de l'Apòstol».

El cardenal Tarancón en les seves exèquies, que va presidir a la catedral metropolitana i Primada, a l'homilia va dir: la seva vida era el testimoni autèntic del que predicava. Si jo

hagués de fer, amb una frase, el resumen de la seva vida i de la seva actuació del nostre Cardenal, em faria meves les paraules de sant Pau [...] quan escrivia a Timoteu li deia “home de Déu”. Jo diria que el cardenal d’ Arriba y Castro ha estat precisament això: Home de Déu. Un home de Déu perquè vivia sempre en l’oració en un clima d’intimitat amb el Pare, perquè va saber viure, moure’s i existir en Déu, com diu sant Pau. L’oració no era un acte més de la seva vida: jo diria que emmarcava tota la seva vida» Fins aquí les paraules del cardenal Tarancón.

Aquesta vida d’oració no el va fer insensible davant les necessitats dels més pobres i marginats de la nostra societat. Així ho recordava l’Arquebisbe Josep Pont i Gol en l’homilia de la seva entrada com a arquebisbe: Aquí heu ofert molts anys de la vostra vida i salut. Gràcies, perquè, com el qui més ens heu ensenyat a escoltar, entendre i estimar la veu primera d’aquesta Seu. Alhora, heu adreçat la vostra mirada a les necessitats d’ara i aquí estan presents, les vostres realitzacions de tot ordre, sobre tot les actualíssimes de l’ensenyança i de l’atenció als suburbis”. El Sr. Cardenal va viure plenament el que diu el seu lema episcopal “Els atrauré amb llaços d’amor” paraules del profeta Osees, i que recorden el manament nou del Senyor.

Santa Teresina: el camí de l'Amor

JULI GONZÁLEZ, OCD
carmelita descalç
Badalona

Un dia Teresina es posa a meditar els capítols 12 i 13 de la primera carta als corintis, buscava una resposta. I l'Esperit Sant li dóna llum i pau! Descobreix que l'amor, que Pau anomena el camí que supera «els dons més perfectes», constitueix la força motriu de l'Església. Així com la vitalitat del cos físic depèn de les pulsacions del cor, el cos místic de Crist que és l'Església, viu de l'amor diví, L'amor és el do diví que anima la paraula i els sacraments de l'Església i que pot actuar per camins ben amagats. Teresina escriu:

«Vaig comprendre que només l'amor feia actuar els membres de l'Església, que si l'amor s'apagués, els apòstols ja no anunciarien mes l'Evangelí, els màrtirs no voldrien vessar la seva sang... Vaig comprendre que l'amor contenia totes les vocacions que l'amor ho era tot, que abastava totes les vocacions, que l'amor ho era tot, l'abastava tots els temps i tots

els llocs... En una paraula, que és etern!... Aleshores, en l'excés de la meua joia delirant, vaig clamar: " Oh Jesús, amor meu... La meua vocació, finalment, l'he trobada: la meua vocació és l'amor..." Si, he trobat el meu lloc en l'Església, i aquest lloc, Oh Déu meu, sou Vós qui me l'heu donat... En el cor de l'Església, la meua Mare, jo seré l'amor... Així ho seré tot... així és realitzarà el meu somni » (Ms.B,3)

En la plenitud de la seva santedat, Teresina no deixa de perseguir el seu ideal: l'amor. Però aquest amor rep aquí la seva plenitud apostòlica. El seu ideal és comprés en un sentit més ample. El seu sentit comunitari superarà totes les fronteres, el seu amor de Jesús i del seu Regne es torna profund con l'oceà, ample con la platja, fidel fins a la mort.

Hi ha una crida renovada, més profunda, encara, al «Caminet» de la confiança total en Déu que la portarà fins el cim de l'amor. Efectivament, plena d'esperança, Teresina renova la seva ofrena al Déu misericordiós:

«Només soc un infant, impotent i feble, però és aquesta meua mateixa feblesa que em dona l'audàcia d'oferir-me com a víctima al teu amor, Jesús i»

Ella ens recorda els nous camins de salvació que Déu va obrir donant-nos el seu Fill: La llei antiga ha deixat pas a «la llei de l'amor de Jesús». I com més l'amor s'abaixa, més manifesta el seu rostre misericordiós:

«L'amor m'ha triat com a holocaust, a mi, feble i imperfecta criatura... Aquesta tria ¿no és digna de l'amor?... Si, per tal que l'amor sigui plenament satisfet, cal que s'abaixi, que s'abaixi fins el no-res i que transformi en foc aquest no-res» (Ms.B, 3v).

Ella ens explica, entre altres coses, com posarà en pràctica el seu amor generós per Jesús i per l'Església. « L'amor es prova amb les obres»: un savi principi de Teresina. Vol rebre tot el seu amor de Déu mateix, per traduir immediatament aquest amor en actes concrets...Observant com aquest amor, amb tota la seva radicalitat, manté un rostre humil i discret, i es manifesta en les petites circumstàncies i accions de la vida de cada dia.

Ella s'explica amb gran força:

«És la confiança i res més que la confiança el que ha de conduir-nos fins a l'amor»

«Per a mi, no conec cap altre mitjà d'arribar a la perfecció que l'amor».

La seva experiència és equivalent, sens dubte, a la de tot cristià que ha cercat seriosament.

Rentar els peus

Cuidem el ministeri presbiteral

J.BOSCO FANER I BAGUR
prevere del bisbat de Menorca
vicari general

No poques vegades oposem Llei i Esperit, institució i carisma, obres i amor... Ens oblidem, no tenim present, que l'amor és la plenitud de la Llei, però no sense la Llei, perquè la inclou, tot i que vagi més enllà, tot i que la superi.

El cristià, i nosaltres com a preveres, vivim en l'Esperit Sant. L'autenticitat d'aquesta vivència es discerneix tenint com a referència les actituds i gestos de Jesús que ens dona a conèixer l'Evangelí: "El qui afirma que està en Ell, ha de viure com va viure Ell" (1Jn 2,6).

El gran criteri de la nostra vida espiritual és la vida diària. En ella ens fem creïbles o no, segons la nostra capacitat d'entrega, de servei humil, de relacions cordials i properes, d'assumir amb pau les ofenses, d'honrar els amics, d'estimar els enemics... Són importants les paraules i l'obediència a la Llei, al deure, però el testimoni és essencial. En les bones composicions, música i lletra van juntes. Així en la nostra vida espiritual hi ha d'haver unitat en l'Esperit i la Llei, en les paraules i obres, en el que anunciem i som.

Chesterton té una frase que m'agrada repetir: "La fe fa possible que no siguem una còpia de la manera de pensar del nostre temps". I la fe, com ens ha dit el Papa, "no és un paquet d'idees sinó un camí a fer", una experiència. Qui fa aquest camí tenint present Jesús, acollint el que deia, el que feia, el com es comportava amb els apòstols, front les seves actituds i paraules, el com tractava la varietat de persones que sortien al seu camí, o que ell mateix buscava que sortissin,... qui fa aquest camí, oblidant d'altres que no porten la petja de Jesús, tot i que ens poden caure simpàtics, es transforma.

Descobrint Jesús, com a preveres ens empellem d'ell, formem part d'ell, vivim en ell i fructifiquem des d'ell. Qui, entre nosaltres, simplement té idees, fa plans i els canvia,... ni té fe ni viu l'Esperit, senzillament amuntega idees i crea -o ni crea- plans pastorals.

Qui com a prevere fa camí, es posa en mans de Déu i va dient com Charles de Foucauld: "Pare, em poso a les teves mans. Fes de mi el que vulguis.

Sigui el que sigui, et dono les gràcies. Estic disposat a tot. Ho accepto tot, sempre que la teva voluntat es compleixi en mi i en totes les teves criatures. No desitjo altra cosa, Déu meu".

Qui com a prevere fa camí, converteix la seva vida, com Jesús, en un do per als altres; conversa, aprèn i s'avalua al costat de Jesús sentint molt a prop el batec del seu cor gràcies a la pregària; a dins d'ell es mou una cosa que no pertany a ell mateix, és Déu qui actua en ell, és el Ressuscitat qui actua en ell. Qui viu així, dignifica, fa creïble, regala poder experimentar el missatge de l'autèntica espiritualitat sacerdotal. És una experiència

semblant als d'Emaús, que els abrusava el cor mentre anaven fent camí amb ell, amb Jesús, i... els altres "ho notaven".

Com a preveres, el deure, la Llei sense amor ens fa esclaus; la mirada sense amor ens fa distants; el saber sense amor ens fa orgullosos; la relació sense amor ens fa interessats; la justícia sense amor ens fa aspres; el dia a dia sense amor ens fa insensibles; la nostra vida sense amor no és vida presbiteral, li falta el batec de l'Esperit, la credibilitat.

Qualsevol de nosaltres, preveres, ha d'aconseguir, cor a cor amb Jesús, que la nostra mirada i paraula, que la nostra relació i proximitat, sigui sempre sincera, creïble, viscuda. Ja ens convé observar a qui mirem i a qui acompanyem amb més amor, i a qui, possiblement, deixem a part. Ja ens convé anar discernint la diferència que hi ha entre una mirada d'amor i una mirada d'indiferència o desamor.

Com a preveres ens convé fer-nos amb el salm 13 i anar dient aplicant-nos-ho a la nostra tasca i missió presbiteral: "Fins quan, Senyor, em tindràs en l'oblit? Fins quan m'amagaràs la mirada?... Omple'm els ulls de claror, que el son de la mort no me'ls acluqui; que no digui l'enemic: L'he vençut!". I ja ens convé també fer-nos amb la carta als hebreus: "Tinguem la mirada fixa en Jesús, el qui ens ha de guiar pel camí de la fe i el qui la porta a la plenitud" (12,2).

Tinguem present, els preveres, les paraules de Sant Agustí: "Estima i fes el que vulguis. Si calles, callaràs amb amor; si corregeixes, corregiràs amb amor; si perdones, perdonaràs amb amor". Certament, si com a preveres vivim i ens relacionem amb amor, la nostra presència té vida, és creïble. L'amor ens situa correctament enmig del món.

Mirem, desplegant somriures. Transmetem afecte, donant alberg. Abandonem les ànsies de poder fixats en la cova de Betlem. Lloem Déu i siguem pacífics, unint-nos al cor dels àngels. Acompanyats per Josep i Maria, confiem i siguem humils. Obrint portes, donem un lloc a tothom evitant fugir a Egipte. Cavalcant amb els d'Orient, cerquem la llum de la veritat. Aprenuem a volar com els ocells, esquivant la por del buit. Siguem clam de solidaritat, lloc festiu d'esperança, bes, llaç de fraternitat. Visquem l'amistat, l'abraçada d'un Déu que fangueja amorós carn de la nostra en cos verge i ple de l'Esperit seu.

Un bisbe ens parla

El que és essencial ('*Laudate Deum*' i '*C'est la confiance*')

+ROMÀ CASANOVA

bisbe de Vic

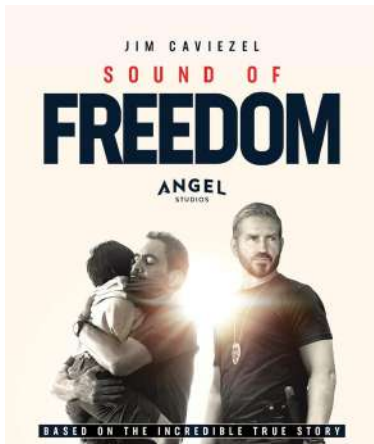
Del 4 d'octubre, memòria de sant Francesc d'Assís, al 15 d'octubre, festa de santa Teresa de Jesús, el sant pare Francesc ens ha regalat dues exhortacions apostòliques: *Laudate Deum*, sobre la crisi climàtica, i *C'est la confiance*, sobre la confiança en l'amor misericordiós de Déu, amb motiu del 150è aniversari del naixement de santa Teresa de l'Infant Jesús. Ambdues exhortacions poden semblar aparentment de temes poc relacionats, però, venint com venen de la mateixa font, Francesc, papa, certament ens aboquen al que és essencial.

En *C'est la confiance*, el Sant Pare anomena la santa carmelita com «la doctora de la síntesi», ja que en ella es fa vida l'amor a Crist i als germans, volent ser en l'Església el cor, que no té altra funció que la d'estimar. Però, encara més, per la vocació sentida per ella de fer el bé més enllà de la mort: «Penso en tot el bé que podré fer després de la mort... Serà com una pluja de roses.» Per a Teresa de Lisieux l'únic que roman per sempre és l'amor. En els darrers dies de la seva curta vida —vint-i-quatre anys— expressava: «Solament puc comptar amb l'amor.» Aquesta és la realitat essencial per a tota persona humana. L'Església, tots i cada un de nosaltres, en la nostra condició de deixebles i missioners de Crist, hem de tenir en compte que l'anunci cristià, tan necessari i valuós en aquests moments, s'ha de concentrar en el que és essencial: «la bellesa de l'amor salvífic de Déu manifestat en Jesucrist mort i ressuscitat» (EG, 36).

La preocupació per la cura de la casa comuna, expressada en la *Laudato si'*, és reiterada pel Papa en la *Laudate Deum*, en raó de la manca de reacció positiva de tots davant el fet que «el món que ens acull es va enfonsant i potser acostant-se a un punt de fallida». El perill de l'ús del poder humà en un creixent paradigma tecnocràtic, que oblida la realitat, el bé de les persones i la cura de la creació i que és «capaç de posar en risc la vida de molts éssers i la nostra pròpia supervivència», duu Francesc, papa, a citar una frase de Soloviev, el qual amb ironia diu: «Un segle tan avançat que li havia tocat també de ser el darrer.» El missatge essencial d'aquesta exhortació apostòlica, al meu entendre, està en les paraules finals: «Lloeu Déu és el títol d'aquesta carta, perquè un ésser humà que pretengui ocupar el lloc de Déu es converteix en el pitjor perill per a ell mateix.» El reconeixement de Déu creador, amb la conseqüència de ser criatures seves i, per tant, que

tot és un do seu, és la premissa fonamental per a entendre el perquè de la cura de les persones i de la casa comuna.

Hem vist, hem llegit

Sound of freedom

JORDI FIGUERAS JOVÉ

*prevere de l'arquebisbat de Tarragona
rector de les parròquies de Calafell i Cunit*

Anar a cinema a cops no és només un entreteniment sinó que és útil per conèixer o fer-se càrrec de realitats que ens poden passa desapercebudes. Això esdevé amb la pel·lícula «Sound of freedom».

La crítica de la pel·lícula *Sound of freedom* (so de la llibertat) en un diari generalista em va fer veure que la pel·lícula era algun cosa més que una de tantes aventures que el cinema ens té acostumats. Certament, la crítica deixa la pel·lícula en un baix nivell tant pel qui la patrocina com per l'actor principal, Jim Caviezel. Es veu que el qui ha fet de Jesús a la Passió de Mel Gibson, no és apte per ser un bon actor. Les grans industries de setè art no valoren prou un públic que amb un sentit humanista i religiós vol també un entreteniment que edifiqui.

Amb l'eslògan «Els nens de Déu no es venen» el film és tot ell una crítica a la pedofília, que mou gran quantitat de diners i, amb subterfugis de països condescendents, pot passar sense massa escàndols.

La música del so de la llibertat, així comença i així acaba, inaugura per una part una trama que esdevindrà una tragèdia pels infants que són presos dels pares d'una manera amable però que se'n perdrà la pista; i el mateix so, a l'acabament de la pel·lícula, mostra que la lluita contra aquesta xacra ha valgut la pena.

El film, basada en fets reals, explica la història de ex agent de la Seguretat Nacional dels Estats Units d'Amèrica, Tim Ballard, que va deixar el seu treball per dedicar-se intensament a intentar salvar la vida de molts infants, tot infiltrant-se en el món del tràfic sexual de menors a Llatinoamèrica. L'expolícia, a qui Jim Caviezel dona vida, és el protagonista de la trama en què pràcticament sol marxa a l'aventura per recuperar uns infants i desfer la trama de la pedofília.

Certament que amb menys temps s'haurà pogut dir el mateix, ja que la pel·lícula dura dues hores i 15 minuts; i els efectes trepidants de la fugida final fan inverosimil que un

home sol, amb una nena, pugin superar tants obstacles enmig de la selva, amb la persecució de tota una colla de sicaris, i puguin arribar sans i estalvis a lloc segur.

A més del treball ben aconseguit dels nens, especialment les seves mirades, i dels paratges on discorre la trama, s'agraeix que, com un documental, al final es donin les dades del negoci de la pedofília que destrossa tantes famílies i especialment tants infants, i que es un lucre pels qui pràcticament en l'anonimat gaudeixen sense escrúpols del guany que ocasiona. Unes dades, doncs, que mostra la protesta per aquest negoci i és la constatació que tant de mal amagat no hauria de continuar massa més temps.

La interpretació musical del so de la llibertat al final de la pel·lícula pacifica l'espectador que al començament els mateixos sons l'introdueixen al món de la pedofília i de les funestes conseqüències pels infants atrapats.